

Nicaragua, al límit del somozisme

SUSANNA SÀEZ

Pablo José Otero, director de la publicació sandinista 'Barricada Internacional', explica en aquesta entrevista la difícil situació que passa Nicaragua sota el govern d'Arnoldo Alemán. Aquest país centramericà torna al malson dels Somoza.

L'altre dia, a Barcelona, William Grigsby, director de l'emissora la Primeríssima de Managua i membre de l'Assemblea Nacional del Frente Sandinista de Liberación Nacional (FSLN), va insinuar que els sandinistes es rearmaven per oposar-se als grups de somozistes, cada vegada més nombrosos, que arribaven a Nicaragua. Som davant una reedició de la revolució de l'any 79?

—Bé, no és tant que els sandinistes es tornin a armar com que sorgeixi una resistència en massa —i no solament dels partidaris del sandinisme—, contra les polítiques somozistes del govern actual.

—Amb tot, Grigsby deia que no es descartaven determinades "accions" durant

la vaga general que s'ha convocat per al dia 2 de juny. Com s'ha d'interpretar?

—La situació és força complicada. Pot passar que el govern d'Arnoldo Alemán no faci cas d'aquesta protesta generalitzada, de manera que es deteriori la situació i acabi girant-se contra els qui la convoquen.

També pot passar que vulgui reprimir-la per via policíaca, però cal tenir en compte que la majoria de policies i de membres de l'exèrcit són ex-membres de l'Exèrcit Popular Sandinista. Llavors, el que temem és que utilitzi els grups paramilitars somozistes... Estem preparats, doncs, per a qualsevol eventualitat.

—La situació, pel que veig, és molt tensa...

Pablo José Otero. Considera que Arnoldo Alemán, actual president de Nicaragua, pot portar el país al límit d'una guerra civil.

—Comencem a caminar pel caire de l'abisme. Es reproduïx una situació molt semblant a la del 79, de polarització del país, amb la salvetat que llavors Nicaragua tenia una dictadura sangonent. No obstant això, comença a passar que molta gent, indefensa perquè l'estat de dret no els resol els problemes, comencen a pensar en la via de les armes. A les darreres eleccions, els sandinistes vam denunciar que s'hi havien realitzat moltes irregularitats. Aquesta situació —vull dir, perdre les eleccions d'aquesta manera— ha generat molta impotència. El govern d'Arnoldo Alemán és legal, però no legítim, per una gran part de la població.

—Arran d'això que diu crec que molta gent es pensa que en el sandinisme d'avui hi ha més revengisme que no pas acció política real...

—La revolució del 79 va situar el país en una altra sintonia, en què les mesures socials oferien a la gent unes altres condicions per a poder treballar i canviar Nicaragua. Després el govern de Violeta Chamorro tampoc no va consolidar les transformacions positives que havia portat la revolució. Però ara tot és molt pitjor: el nou govern d'Alianza Liberal pretén restituir l'estat de coses de l'any 79, i això és un desastre.

—Revengisme sandinista o no, doncs?

—Revengisme somozista...

"Comencem a caminar al caire de l'abisme. Es reproduïx una situació molt semblant a la del 1979, de polarització del país; amb la salvetat que llavors hi havia una dictadura sangonent", comenta Otero.

—Sota el mandat de l'ex-somozista Arnoldo Alemán es restitueixen als antics propietaris les terres confiscades seguint el programa de reforma agrària de l'FSLN. Ja hi ha hagut fins i tot morts. En què pot acabar tot això?

—Dur el país al límit d'una altra guerra civil. L'òptica d'Alemán és la de Miami; n'hi ha dades objectives, no és cap afirmació pamfletària. Em refereixo als somozistes de Miami, especialment als familiars directes del dictador, que reclamen 3.000 milions de dòlars en propietats a Nicaragua. Van invertir en la campanya electoral d'Alemán en canvi d'una promesa de devolució o almenys de la possibilitat d'ocupar càrrecs des d'on podrien recuperar les terres que havien perdut durant la revolució. Després hi ha els cubans de Miami. Uns mesos abans de les eleccions es va rumorejant que hi havia un acord entre els inversos cubans i Alemán perquè tingueren veu a l'ONU. Ara la delegació de Nicaragua en aquest organisme internacional és bicèfala, conformada per un funcionari del Ministeri d'Afers Exteriors nicaragüenc i per un cubà que sovint ix a l'estrada per denunciar la situació de Cuba. D'una altra banda, els cubans anticastristes cada vegada tenen més dificultats per a actuar des d'Estats Units i per a mantenir els campaments militars. Bé, Alemán ja els ha promès que podran operar des de Nicaragua i que tindran accés lliure als aeroports del país. Curiosament, el govern ja ha anunciat que invertirà 4.000 milions de dòlars en l'estratègic aeroport de Puerto Cabezas... L'excusa és que volen incentivar el turisme de la zona..., un pretext absurd. També obre l'entrada al capital cubà procedent de Miami, de tal forma que entra amb força en el sector de la telefonia i del rom, concretament a través de la marca

Bacardí. Això molesta molt fins i tot l'importantíssim Grupo Pelas, productor de la marca Flor de Cana i número u d'exportació del país.

—A grans trets, en quines altres mesures s'ha notat la política de l'actual govern?

—En el fet que ataca tots els sectors socials... Hi ha coses completament escandaloses, com ara el control que vol exercir sobre la cooperació exterior. Això afecta especialment les ONG catalanes. Ara

qualsevol organització estrangera d'ajut ha de passar pel ministeri, si vol fer res. Fins i tot els productes que entren via ONG són fiscalment gravats com si fossin televisors o cotxes de luxe. És un intent de tallar tot ajut als oponents i alhora d'aïllar el país.

—*Abans de l'eixida dels sandinistes del govern l'any 1990 molts es van quedar propietats que eren de l'estat; és el que se'n diu la pinata. Com està tot això?*

—Condemne rotundament la pinata. Va ser una punyalada tremenda a la credibilitat dels sandinistes i a la de l'esquerra de l'Amèrica Llatina. Ara bé, s'ha de mirar la pinata amb precaució. És cert que molta gent va robar; una altra cosa és que això formés part d'una política de l'FSLN o del govern sandinista sortint. És clar que la dreta ho fica tot al mateix sac. Durant el període revolucionari la revolució es va considerar font de dret..., la immensa majoria de títols de propietat de les terres distribuïdes amb la reforma agrària no tenien cap sustentació legal. Vull dir que el govern va lliurar les terres sense més garanties que la paraula i no es va encarregar de tramitar legalment els títols, d'anar al registre de la propietat, etcètera. El 1990 es va mirar de resoldre el problema elaborant una llei que va validar tots els títols. D'això, la dreta també en diu pinata. N'hi ha que s'han quedat coses entenent que així cobraven els serveis que havien fet a la revolució; això no em sembla bé, almenys de la manera com han "cobrat" aquests serveis. És una qüestió que encara ha de resoldre el FSLN...

—*Hi ha hagut expulsions del Front per la pinata?*

—No. El 1994 es creà una comissió d'ètica que treballa sobre el cas; però no hi hagut expulsions, no.

—*Fa uns mesos l'analista polític ex-sandinista Oscar René Vargas, apuntava que el sandinisme havia entrat en un procés de dretanització. Què n'opina?*

—No comparteixo gens aquesta afirmació. Crec que els principis i les línies generals de l'FSLN continuen essent fidels al seu passat. Una altra cosa són les propostes polítiques que darrerament el Front ha anat dissenyant. Són més toves, més obertes que no fa anys, perquè la situació ha canviat. És veritat que

ara mateix ningú no parla de revolucions, de transformacions socials profundes, sinó de transformacions democràtiques. La seua actuació concreta és ara d'adaptar-se a la situació del país, a la de l'àrea centramericana, del món. D'una altra banda, l'FSLN demana a la societat nicaragüenca una gran aliança antisonozista.

—*Quina relació hi ha entre l'FSLN i el Movimiento de Renovación Sandinista (MRS) dirigit per Sergio Ramírez?*

—El partit de Ramírez neix d'una escissió del FSLN. Però el Front és més aviat un moviment social que no pas un partit polític. Ramírez, doncs, hi tenia el seu espai. Si el va deixar, és perquè creia que havia de portar la seua batalla a fora... L'escissió, en la mesura que va arrossegar molta gent important del FSLN, va ser un enlluernament i una fractura importantíssima del Front. La realitat és que ara mateix molts militants del MRS han tornat a l'FSLN i que l'MRS va obtenir uns resultats insignificants en les darreres eleccions. Quant a la nostra relació amb ells, simplement no n'hi ha gens.

—*A Nicaragua, l'FSLN; al Salvador, l'FMLN..., molt sovint polítiques defensades per la via de les armes...*

—Recordo una frase de Fidel responent als qui acusaven Cuba de fomentar la insurgència i la rebel·lió a l'Amèrica Llatina. Deia que, la rebel·lió, la dirigeix i l'organitza el general fam i que nosaltres l'única cosa que fem és subministrar-li fusells de tant en tant... Afortunadament, cada cop més la gent es nega a triar la via armada. És el cas de l'FMLN del Salvador, que ha obtingut la victòria a les urnes.

"Aleman ha promès als cubans anti-castristes que podran operar des de Nicaragua i que tindran accés lliure als aeroports del país."

Francesc Viadel

Guerras perdudes

Francesc J. Bodí

Guerras perdudes és un retrat ple de sentiment, exacte i delicat, de la difícil relació d'una dona amb el temps que li ha tocat de viure.

PREMI JOANOT
MARTORELL 1996

Edicions 62
"El Balanci", 306

Templers i hospitalers, I

Joan Fuguet Sans

Primer volum d'una nova col·lecció que proposa itineraris de descoberta i aprofundiment del patrimoni dels ordes del Temple i de l'Hospital. Aquesta primera guia comprèn el Camp de Tarragona, la Conca de Barberà, la Segarra i el Solsonès.

R. Dalmau, editor

Escrits polítics

Jaume Collell

Escrits polítics és un recorregut cronològic dels principals escrits periodístics de Jaume Collell (1846 - 1932) que reflecteixen el seu ideari polític en uns anys importantíssims en la història del país.

Col·lecció Jaume Caresmar

Eumo Editorial